

Anotace: SPSS 5.0 for Windows: Professional Statistics

Modul doplňuje základní modul BASE (viz informace v Sociologickém časopise 1992, č. 6) jako první přídatný prvek systému SPSS 5.0 pro Windows. Obsahuje standardní postupy statistické vícerozměrné analýzy. Oproti systému SPSS/PC+ je navíc zařazeno mnohorozměrné škálování a výpočet distancí a navíc tu odpadají veškeré praktické limity, které ve verzi pro DOS u některých analýz svazovaly ruce. Navíc jsou tu u každé procedury k dispozici podstatně širší varianty pro určení metod a modelů.

Procedura DISTANCES poskytuje míry podobnosti/nepodobnosti nebo vzdálenosti mezi případy nebo mezi proměnnými: vzdálenosti pro číselné vektory (Euklidovská, Čebyševova, Manhattanská, Minkowského), míry nepodobnosti pro četnostní rozložení, míry pro binární data (výběr asi ze třiceti možností), standardizování dat a transformace měr. Tato procedura má jednak význam sama o sobě a jednak jako přípravná fáze pro další výpočty (včetně návaznosti k maticovému jazyku, který je obsažen v modulu ADVANCED).

Procedura HIERARCHICAL CLUSTER poskytuje všechny běžné metody hierarchického seskupování, výpočet běžných vzdáleností a jejich transformace (přebírá také vzdálenosti zvnějšíku), a poskytuje standardní výstupy. Uložená příslušnost k nalezeným skupinám (odvozená nominální proměnná) může být použita pro popis skupin pomocí dalších procedur systému a pro vstup do dalších analýz.

K-MEANS CLUSTER se používá k seskupování iteračním (relokačním) způsobem a přímé klasifikaci vzdálenostmi vektorů dat. Počet iterací je volitelný, lze určit i jiná konvergenční pravidla. Příslušnost ke skupině a vzdálenost od středu skupiny lze uložit.

Diskriminační analýza je obsahem procedury DISCRIMINANT: poskytuje postupy pro pevné zadání proměnných a pro sekvenční zahrnování resp. vylučování proměnných. Kromě analytických výstupů je tu možnost klasifikace a rozložení souboru na cvičnou a kontrolní část. Ukládají se predikovaná skupina, diskriminační skóry, pravděpodobnosti příslušnosti ke skupině.

FACTOR je procedura faktorové analýzy a metody hlavních komponent. Je možné určit metodu extrakce (hlavní komponenty, nevážené nejmenší čtverce, zobecněné nejmenší čtverce, maximální věrohodnost, hlavní osy, alfa, image) a počet faktorů (minimální charakteristické číslo, zadání počtu, maximum iterací), metodu rotace (varimax, equamax, quartimax, oblimin), metodu odhadu faktorových skóre (regrese, Bartlett, Anderson-Rubin). Faktorové skóry je možno uložit pro další práci.

Mnohorozměrné škálování, ALSCAL, má bohaté varianty pro vstupy distančních matic (symetrické, asymetrické a rektangulární), vytváření měr z dat i pro vstupy konfigurace stimulů, pro modely škálování i výběr kritérií. Tato